

Załącznik do uchwały Nr
Rady Powiatu Legnickiego
z dnia.....

Powiatowy Program Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2025-2030

Opracował Wydział Oświaty, Promocji i Spraw Społecznych

Legnica 2025 r.

Spis treści:

I. Wprowadzenie.....	3
II. Podstawa prawna.....	5
III. Diagnoza obszaru objętego programem.....	7
3.1. Instytucje udzielające wsparcia i pomoc osobom z zaburzeniami psychicznymi w powiecie legnickim.....	7
3.2. Opieka ambulatoryjna.....	28
3.3. Sytuacja epidemiologiczna	28
3.4. Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Legnicy.....	29
IV. Współpraca z organizacjami pozarządowymi.....	31
V. Cele Powiatowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego.....	31
VI. Podział oraz harmonogram zadań.....	31
VII. Ewaluacja i monitoring.....	41
VIII. Podsumowanie.....	45

I. WPROWADZENIE

Zgodnie z definicją Światowej Organizacji Zdrowia: „Zdrowie psychiczne oznacza dobrostan, w którym jednostka uświadamia sobie własne możliwości, potrafi radzić sobie z normalnymi stresami życiowymi, może produktywnie pracować i jest w stanie wnieść wkład do swojej społeczności”. Zdrowie psychiczne jest nieodłącznym i jednym z najważniejszych elementów zdrowia w pojęciu ogólnym, stanowi fundament dobrego samopoczucia jednostki oraz prawidłowego funkcjonowania społeczeństwa jako całości. Współczesne rozumienie zdrowia psychicznego wykracza poza brak zaburzeń czy chorób psychicznych, obejmując szeroko pojętą zdolność do radzenia sobie ze stresem, efektywnej pracy oraz wkładu w życie społeczności. Zdrowie psychiczne to stan dobrostanu, w którym jednostka realizuje swoje możliwości, radzi sobie z normalnymi stresami życia, pracuje produktywnie i efektywnie oraz jest w stanie wносить wkład w życie swojej społeczności. Zdrowie psychiczne obejmuje zarówno aspekty emocjonalne, jak i poznawcze, wpływając na nasze myśli, uczucia i zachowania. Dobra kondycja psychiczna pozwala na budowanie zdrowych relacji, podejmowanie odpowiedzialnych decyzji oraz czerpanie satysfakcji z życia. W dobie szybko postępujących zmian społecznych, technologicznych i gospodarczych, troska o zdrowie psychiczne staje się jednym z kluczowych wyzwań dla systemu opieki zdrowotnej i instytucji publicznych. Zaburzenia psychiczne to nie tylko schizofrenia, depresja czy choroba afektywna dwubiegunowa. Międzynarodowa Statystyczna Klasyfikacja Chorób i Zaburzeń Psychiczych obejmuje także otępienia, zaburzenia lękowe, zaburzenia odżywiania czy osobowości, niepełnosprawność intelektualną, zespół stresu pourazowego, a także zaburzenia pojawiające się w związku z chorobami somatycznymi, jak ostatnio z COVID-19. Zaburzenia psychiczne od dawna są powodem stygmatyzacji i dyskryminacji, a osoby z zaburzeniami traktowane są jako zagrożenie dla społeczeństwa, czego skutkiem może być wykluczenie społeczne i zagrożenie ubóstwem. Osoby chorujące w szczególny sposób potrzebują wsparcia, akceptacji i poczucia, że są częścią szerszej społeczności.

Zgodnie z art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (t. j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2123 z późn. zm.), ochronę zdrowia psychicznego zapewniają organy administracji rządowej i samorządowej oraz instytucje do tego

powołane. Zgodnie z art. 2 ust. 1 ww. ustawy ochrona zdrowia psychicznego obejmuje realizację zadań dotyczących w szczególności:

- 1) promocji zdrowia psychicznego i zapobiegania zaburzeniom psychicznym;
- 2) zapewnienia osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej i powszechnie dostępnej opieki zdrowotnej oraz innych form opieki i pomocy niezbędnych do życia w środowisku rodzinnym i społecznym;
- 3) kształtowania wobec osób z zaburzeniami psychicznymi właściwych postaw społecznych, a zwłaszcza zrozumienia, tolerancji, życzliwości, a także przeciwdziałania ich dyskryminacji. Podmiotami biorącymi udział w powyższych działaniach są ministrowie właściwi do spraw: zdrowia, rodziny, oświaty i wychowania, sprawiedliwości, do spraw wewnętrznych,
- 4) obrony narodowej, Narodowy Fundusz Zdrowia oraz samorządy województw, powiatów i gmin.

Powiaty jako jednostki administracyjne odgrywają kluczową rolę w organizacji i realizacji programów ochrony zdrowia psychicznego na poziomie lokalnym. Do najważniejszych zadań powiatu w tym zakresie należą:

- 1) tworzenie i realizacja lokalnych programów profilaktycznych – powiaty powinny inicjować i wspierać działania mające na celu promocję zdrowia psychicznego oraz zapobieganie zaburzeniom psychicznym. Programy te mogą obejmować edukację publiczną, szkolenia dla nauczycieli, pracowników socjalnych i innych profesjonalistów, a także kampanie informacyjne skierowane do społeczności lokalnej;
- 2) organizacja i koordynacja usług zdrowia psychicznego – powiaty odpowiadają za zapewnienie dostępu do różnych form pomocy psychologicznej i psychiatrycznej, w tym poradni zdrowia psychicznego, ośrodków wsparcia dziennego, a także specjalistycznych szpitali i klinik. Ważnym aspektem jest również koordynacja działań pomiędzy różnymi instytucjami i organizacjami zajmującymi się zdrowiem psychicznym;
- 3) wsparcie dla osób z zaburzeniami psychicznymi i ich rodzin – powiaty powinny oferować wsparcie dla osób zmagających się z problemami psychicznymi oraz ich bliskich. Może to obejmować pomoc w dostępie do świadczeń zdrowotnych, wsparcie psychologiczne, a także pomoc socjalną i prawną;

4) monitorowanie i ocena stanu zdrowia psychicznego mieszkańców – ważnym zadaniem powiatów jest prowadzenie badań i zbieranie danych dotyczących stanu zdrowia psychicznego lokalnej społeczności. Dzięki temu możliwe jest lepsze planowanie i dostosowanie programów i usług do rzeczywistych potrzeb mieszkańców;

5) współpraca z organizacjami pozarządowymi i innymi partnerami – powiaty powinny aktywnie współpracować z organizacjami pozarządowymi, szkołami, pracodawcami oraz innymi instytucjami w celu promowania zdrowia psychicznego i tworzenia sieci wsparcia dla osób potrzebujących.

W obliczu rosnących wyzwań związanych z problemami psychicznymi, skuteczna ochrona zdrowia psychicznego wymaga zaangażowania i współpracy wielu podmiotów. Zadania powiatów w tym zakresie mają kluczowe znaczenie dla zapewnienia mieszkańcom dostępu do niezbędnych usług oraz poprawy jakości życia w społeczności lokalnej.

Powiatowy Program Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2025 - 2030 stanowi kontynuację programu opracowanego na lata 2021–2022, jego rolą jest upowszechnienie różnych form pomocy i wsparcia jakie są dostępne dla mieszkańców powiatu legnickiego.

II. PODSTAWA PRAWNA

Powiatowy Program Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2025-2030 opracowany został na podstawie Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 listopada 2023 r. w sprawie Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2023-2030 oraz zapisów art. 2 ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego.

Zgodnie z art. 2 ustawy z dnia 30 października 2023 r. w sprawie Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2023-2030, realizatorami Programu są:

- 1) minister właściwy do spraw zdrowia;
- 2) minister właściwy do spraw rodziny;
- 3) minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego;
- 4) minister właściwy do spraw oświaty i wychowania;
- 5) minister właściwy do spraw wewnętrznych;
- 6) Minister Sprawiedliwości;

- 7) Minister Obrony Narodowej;
- 8) samorządy województw, powiatów i gmin;
- 9) Narodowy Fundusz Zdrowia.

W realizacji zadań wynikających z Programu mogą uczestniczyć również inne podmioty, w szczególności organizacje społeczne, stowarzyszenia, fundacje, samorządy zawodowe, kościoły i inne związki wyznaniowe oraz grupy samopomocy pacjentów i ich rodzin, które zakresem swojej działalności obejmują cele i zadania Programu. Zadania w zakresie ochrony zdrowia psychicznego na szczeblu lokalnym realizują instytucje zajmujące się diagnozowaniem, leczeniem i wsparciem osób ze szczególnymi potrzebami. Poza szpitalami psychiatrycznymi oraz oddziałami psychiatrycznymi w szpitalach ogólnych, opiekę psychiatryczną, psychologiczną i pedagogiczną sprawują:

- 1) poradnie i centra zdrowia psychicznego;
 - 2) poradnie psychologiczno-pedagogiczne;
 - 3) środowiskowe domy samopomocy;
 - 4) domy pomocy społecznej;
 - 5) zakłady aktywności zawodowej;
 - 6) warsztaty terapii zajęciowej;
 - 7) ośrodki szkolno-wychowawcze;
 - 8) ośrodki pomocy społecznej;
 - 9) powiatowe centra pomocy rodzinie;
 - 10) gminne komisje rozwiązywania problemów alkoholowych;
 - 11) zespoły interdyscyplinarne ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
 - 12) sądy, policja, organizacje pozarządowe, centra opiekuńczo-mieszkalne i inne jednostki.
- Instytucje te działają na różnych poziomach opieki zdrowotnej i społecznej współpracując ze sobą, aby zapewnić pacjentom jak najlepsze warunki leczenia i wsparcia w powrocie do zdrowia oraz funkcjonowania w społeczeństwie.

III. DIAGNOZA OBSZARU OBJĘTEGO PROGRAMEM

Na terenie powiatu legnickiego jednostki działające w różnych obszarach życia społecznego ewidencjonują skalę zjawiska zaburzeń psychicznych. Należą do nich:

- Dom Pomocy Społecznej w Legnickim Polu
- Dom Pomocy Społecznej dla Dorosłych „Prząśnik” w Brenniku
- Środowiskowy Dom Samopomocy Nr 1 w Chojnowie
- Środowiskowy Dom Samopomocy Nr 2 w Chojnowie
- Centrum Pomocy Rodzinie Powiatu Legnickiego
- Ośrodek Interwencji Kryzysowej
- Warsztat Terapii Zajęciowej w Chojnowie
- Warsztaty Terapii Zajęciowej w Legnickim Polu
- Powiatowa Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Chojnowie
- Zakład Aktywności Zawodowej w Legnickim Polu
- Powiatowy Zespół Szkół w Chojnowie
- Gminne Komisje Rozwiązywania problemów Alkoholowych

3.1 Instytucje udzielające wsparcia i pomoc osobom z zaburzeniami psychicznymi w powiecie legnickim:

1. Dom Pomocy Społecznej w Legnickim Polu

Dom Pomocy Społecznej w Legnickim Polu jest jedną z największych placówek w kraju. Jako jednostka organizacyjna pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym działająca w formie jednostki budżetowej podlega Starostwu Powiatowemu w Legnicy. Placówka zapewnia pełną opiekę całodobową dla 405 dorosłych mieszkańców z niepełnosprawnością intelektualną, świadcząc usługi w zakresie zaspokajania ich potrzeb bytowych, opiekuńczych i wspomagających na poziomie obowiązującego standardu, w zakresie i formach wynikających z indywidualnych potrzeb osób w nim przebywających.

W Domu funkcjonuje sześć zespołów terapeutyczno- opiekuńczych i jeden zespół terapii i rehabilitacji. Bezpośrednią opiekę nad mieszkańcami sprawuje wykwalifikowany i merytorycznie

przygotowany personel. W zespołach tych realizowane są zadania obejmujące dbałości o stan zdrowia mieszkańców, poprzez zapewnienie dostępu do podstawowej opieki zdrowotnej i porad specjalistycznych, zapewnienie poczucia bezpieczeństwa, poszanowania, godności, prawa do intymności, nawiązywania i podtrzymywania kontaktów z rodziną, wspomaganie mieszkańców w wykonywaniu czynności dnia codziennego, uczenie tych czynności, poprawa zdolności do wykonywania czynności samoobsługowych, zaspakajanie potrzeb kulturowych i religijnych, pobudzanie aktywności społecznej oraz umiejętności samodzielnego wypełniania ról społecznych poprzez uczestnictwo w różnych formach terapii. W jednostce funkcjonuje szereg pracowni terapeutycznych, które cieszą się dużym zainteresowaniem mieszkańców. Należą do nich: pracownia dydaktyczna z możliwością korzystania z komputerów, z dostępem do Internetu również w celu kontaktu z rodziną i znajomymi, pracownia gospodarstwa domowego, ceramiczna, stolarska, rękodzieła artystycznego i kreatywnej twórczości, plastyczna, muzykoterapii z teatrem, rehabilitacja i sala gimnastyczna sala doświadczania świata, klub miłośników przyrody. Ponadto mieszkańcy mają możliwość spotkań z pedagogiem, kapłanem i psychologiem. Osiągnięcia uzyskane w ramach zajęć w pracowniach pozwalają mieszkańcom na integrację ze środowiskiem lokalnym poprzez udział w konkursach plastycznych, muzycznych, olimpiadach, wystawach, dając satysfakcję z wykonywanej pracy, wzmacniając poczucie własnej wartości, samopotwierdzenia i sensu swoich działań. Mieszkańcy mają możliwość udziału w projektach, co pozwala im na podnoszenie własnych kwalifikacji oraz przygotowuje do podjęcia pracy ze wskazań terapeutyczno- rehabilitacyjnych w Zakładzie Aktywizacji Zawodowej lub uczestnictwa w Warsztacie Terapii Zajęciowej, co z kolei korzystnie wpływa na ich dobrostan psychiczny i wyrabia zaradność osobistą. W ramach działań terapeutycznych organizowane są turnusy rehabilitacyjne, obozy sportowe, wycieczki, wyjazdy krajoznawcze, rekreacyjne i kulturalne, spotkania i imprezy okolicznościowe, zabawy tematyczne, turnieje, filmoterapia oraz warsztaty.

Programy terapeutyczne realizowane są na podstawie Indywidualnych Planów Wsparcia, a możliwe są dzięki zatrudnieniu wykształconej oraz doświadczonej kadry. W dziale terapeutyczno-opiekuńczym pracują pedagodzy, psycholodzy, instruktor kulturalno-oświatowy, pielęgniarz, pracownicy socjalni, instruktorzy terapii zajęciowej, fizjoterapeuci, opiekunowie, kapłan oraz personel pomocniczy. Pracownicy systematycznie podnoszą swoje kwalifikacje, dzięki czemu placówka świadczy usługi na bardzo wysokim poziomie.

2. Dom Pomocy Społecznej dla Dorosłych „Prząśnik” w Brenniku

Dom Pomocy Społecznej dla Dorosłych "Prząśnik" usytuowany jest w barokowym kompleksie pałacowym. Dom przeznaczony jest dla osób dorosłych, przewlekle i somatycznie chorych. Dysponuje 104 miejscami. Zadaniem domu jest zaspokajanie niezbędnych potrzeb bytowych i społecznych w sposób umożliwiający godne życie. Dla mieszkańców obiekt jest namiastką prawdziwego rodzinnego domu. W większości są to osoby w wieku starszym z różnymi schorzeniami, między innymi z chorobą Alzheimera, schizofrenią, demencją i otępieniem starczym, cukrzycą, po przebytym udarze mózgu. Dom Pomocy Społecznej dla Dorosłych "Prząśnik" posiada wykwalifikowaną kadrę pracowników, która świadczy usługi na wysokim poziomie i zapewnia troskliwą opiekę. Bezpośrednią opiekę nad mieszkańcami sprawuje zespół terapeutyczno-opiekuńczy, pielęgniarki, opiekunki pokojowe, terapeuci, rehabilitanci, instruktor ds. kulturalno-oświatowych, psycholog, kapelan, pracownicy socjalni. Zespół terapeutyczno-opiekuńczy prowadzi różne formy terapii. Dom świadczy usługi bytowe, opiekuńcze i wspomagające całodobowo. Zapewniona jest fachowa opieka lekarska. Na badania specjalistyczne mieszkańcy dowożeni są do Szpitala i Ośrodków Zdrowia. Odbywają się konsultacje lekarza psychiatry oraz psychologa. Od poniedziałku do piątku działa prężnie terapia zajęciowa i rehabilitacja. Gabinet rehabilitacji jest bardzo dobrze wyposażony w specjalistyczny sprzęt. Oprócz uczestnictwa w szeregu corocznych imprez kulturalnych, dom zapewnia mieszkańcom także udział w turnusach rehabilitacyjnych, wycieczkach, wyjazdach na zawody, turnieje sportowe, do kina, teatru itp. Dwa razy w tygodniu w kaplicy DPS „Prząśnik” odprawiane są Msze Święte i nabożeństwa.

3. Środowiskowy Dom Samopomocy Nr 1 i Nr 2 w Chojnowie.

• Środowiskowy Dom Samopomocy Nr 1

Placówka rozpoczęła swoją działalność w 2007 roku. Jest miejscem dziennego pobytu przeznaczonym dla osób z zaburzeniami psychicznymi i niepełnosprawnymi intelektualnie oraz dla osób ze spektrum autyzmu lub niepełnosprawnościami sprzężonymi. Placówka jest czynna od godz. 7.30 do 15.30 i prowadzi zajęcia dla 60 uczestników, w tym:

- dla Typu A - osób przewlekle psychicznie chorych,
- dla Typu B - dla niepełnosprawnych intelektualnie,
- dla Typu C - dla osób wykazujących inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych, od stycznia 2020
- dla Typu D - dla osób ze spektrum autyzmu lub niepełnosprawnościami sprzężonymi.

Zajęcia w poszczególnych pracowniach trwają 6 godzin. Środowiskowy Dom Samopomocy Nr 1 w Chojnowie dysponuje autobusem FORD TRANSIT, którym przywożone i odwożone są osoby biorące udział w zajęciach w placówce.

Podstawowym zadaniem domu jest przede wszystkim, podtrzymywanie i rozwijanie umiejętności, osób uczestniczących w zajęciach, niezbędnych do samodzielnego życia. Dzięki prowadzonej terapii zajęciowej podopieczni rozwijają swoje zainteresowania, doskonałą zdolności manualne, umiejętności planowania i przewidywania. Poprzez swoje prace wyrażają ekspresję świata własnych przeżyć, która pozwala nam ich lepiej poznać i zrozumieć. Środowiskowy Dom Samopomocy Nr 1 w Chojnowie świadczy usługi w ramach indywidualnych lub zespołowych treningów samoobsługi i treningów umiejętności społecznych, polegających na nauce, rozwijaniu lub podtrzymywaniu umiejętności w zakresie czynności dnia codziennego i funkcjonowania w życiu społecznym. Wspólne wypełnianie druków podczas starania się o rentę chorobową, rejestracja do lekarza, pomoc przy realizacji recept w aptekach, załatwianie spraw urzędowych – takie i inne sytuacje są na porządku dziennym.

Formy i metody pracy są w wysokim stopniu zindywidualizowane, specyficzne i z tego powodu nie mogą podlegać standaryzacji. Indywidualizacja działań dotyczy również planowania i oceny funkcjonowania uczestników, dokonywanej co 6 miesięcy przez zespół wspierająco – aktywizujący.

Dom świadczy usługi:

1. **Zajęcia korekcyjno – kompensacyjne** - w tym usprawnianie procesów poznawczych i podniesienia poziomu koordynacji wzrokowo-ruchowej
2. **Sensoplastyka** – wpływanie na stymulację wszystkich zmysłów: wzrok, słuch, węch, smak, dotyk.

3. **Trening funkcjonowania w codziennym życiu**, w tym: trening dbałości o wygląd zewnętrzny, trening nauki higieny, trening kulinarny, trening umiejętności praktycznych, trening gospodarowania własnymi środkami finansowymi.
4. **Trening umiejętności interpersonalnych i rozwiązywania problemów**, w tym: kształtowanie pozytywnych relacji uczestnika z osobami bliskimi, sąsiadami, z innymi osobami w czasie zakupów, w środkach komunikacji publicznej, w urzędach, instytucjach kultury;
5. **Trening umiejętności komunikacyjnych**, w tym: z wykorzystaniem alternatywnych i wspomagających sposobów porozumiewania się, w przypadku osób z problemami w komunikacji werbalnej.

Komunikacja wspomagająca i alternatywna (AAC) to stosowanie wszelkich sposobów umożliwiających uczestnikom ze złożonymi potrzebami komunikacyjnymi przekazywanie i odbieranie komunikatów. Zamiast wypowiadanych słów i zdań uczestnicy mogą używać znaków graficznych, znaków manualnych lub znaków przestrzenno-dotykowych. Dzięki temu mogą dokonywać wyborów, podejmować decyzje, pytać, opowiadać, wyrażać myśli i uczucia – pokonywać bariery w porozumiewaniu się i stawać się niezależnymi.

Stosowanie:

Komunikacji alternatywnej (proces zastępujący): metody polegającej na tym, że uczestnik porozumiewa się bezpośrednio (twarzą w twarz) inaczej niż za pomocą mowy. Znaki manualne, graficzne, pismo itp. to przykładowe alternatywne formy komunikacji, gdzie mowa wcale nie występuje.

Komunikacji wspomagającej (proces uzupełniający): metody służącej uzupełnianiu lub stanowiącej formę wspierającą mowę, interwencja z wykorzystaniem tej metody ma dwojaki cel: wzmacniać i uzupełniać mowę oraz gwarantować zastępczy sposób porozumiewania się, gdy osoba nie zaczyna mówić.

Dzięki AAC i ich dużemu zasobowi możliwości będziemy w stanie dostosować się do indywidualnych potrzeb uczestnika, przygotowując go do efektywnego i satysfakcjonującego porozumiewania z innymi. Oprócz tego uczestnicy mają szansę wyrazić swoje uczucia i myśli, potrafią zadawać pytania i na nie odpowiadać, co zwiększa ich motywację i chęć do komunikacji.

6. **Trening umiejętności spędzania czasu wolnego**, w tym: rozwijanie zainteresowań literaturą, audycjami radiowymi, telewizyjnymi, Internetem, udział w spotkaniach towarzyskich i kulturalnych.
7. **Poradnictwo psychologiczne.**
8. **Pomoc w załatwianiu spraw urzędowych.**
9. **Pomoc w dostępie do niezbędnych świadczeń zdrowotnych**, w tym: uzgadnianie i pilnowanie terminów wizyt u lekarza, pomoc w zakupie leków, pomoc w dotarciu do jednostek ochrony zdrowia.
10. **Niezbędną opiekę**, a w szczególności dla uczestników z niepełnosprawnościami sprzężonymi lub spektrum autyzmu, którzy posiadają orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności wraz ze wskazaniem konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji.
11. **Terapię ruchową**, w tym: zajęcia sportowe, turystykę i rekreację.
12. **Trening umiejętności praktycznych**
Celem treningu jest nabywanie, rozwijanie i podtrzymywanie umiejętności związanych z obsługą urządzeń gospodarstwa domowego (pralka, robot kuchenny, kuchenka, zmywarka itp.), sprzętu i narzędzi ogrodniczych (kosiarka, dmuchawa do liści, narzędzi warsztatowych typu wiertarka, heblarka, piła elektryczna, obsługi komputera, drukarki oraz dbania o czystość poprzez aktywizowanie uczestników w bieżące prace porządkowe na terenie ośrodka.
13. **Trening umiejętności społecznych.**
14. **Trening radzenia sobie w trudnych sytuacjach. Pomoc i wsparcie podczas trudnych sytuacji życiowych podopiecznych. Nauka radzenia sobie ze stresem oraz problemami życia codziennego.**
15. **Trening ekonomiczny.** Trening ekonomiczny służy podopiecznym do rozwijania umiejętności planowania i wydatkowania pieniędzy w zakresie:
 - kształtowania i utrwalania orientacji w wartości pieniądza i towaru,
 - umiejętności planowania wydatków wg potrzeb,
 - nauka gospodarowania pieniędzmi,
 - planowanie najpotrzebniejszych zakupów,

- planowanie wydatków na cały miesiąc,
- oszczędne gospodarowanie oraz właściwe wydawanie pieniędzy,
- nauka właściwego gospodarowania pieniędzmi podczas robienia zakupów.

W zależności od umiejętności uczestnicy poznają nominały bilonu i banknotów oraz rozpoznawania ich wartości.

16. Inne formy postępowania przygotowujące do uczestnictwa w warsztatach terapii zajęciowej lub podjęcia zatrudnienia, w tym: w warunkach pracy chronionej na przystosowanym stanowisku pracy.

17. Współpraca z rodziną uczestników.

18. Współpraca z instytucjami działającymi na rzecz uczestników.

19. Terapia zajęciowa.

20. Spotkania z pielęgniarką. Prowadzenie treningu z zakresu zachowań prozdrowotnych.

Działania związane z wykształceniem nawyku i umiejętności:

- reagowania na symptomy choroby
- kształtowanie umiejętności nabywania u uczestników umiejętności aktywnego udziału we własnej farmakoterapii
- nauka pierwszej pomocy w sytuacjach omdleń, skaleczeń, oparzeń, udzielania pomocy w nagłych przypadkach
- prelekcje odnośnie prowadzenia zdrowego stylu życia
- utrzymywanie ścisłego kontaktu z uczestnikami z terapeutami i udzielanie pomocy w momencie, kiedy któryś z uczestników źle się czuje.

21. Pomoc psychiatryczna. Ocena potrzeb zdrowotnych, postaw i problemów psychicznych podopiecznych.

22. Pokój do indywidualnego poradnictwa psychologicznego, socjalnego, pedagogicznego lub logopedycznego pełniący ponadto funkcję pokoju wyciszenia.

23. Sala konferencyjna i wykładowa. Stworzona dla potrzeb prowadzenia zajęć grupowych. W Sali odbywają się pokazy instruktarzowe, szkoleniowe, zebrania organizacyjne, spotkania z zaproszonymi gośćmi. W Sali odbywają się spotkania profilaktyczno – prewencyjne z uczestnikami prowadzone przez policjantów oraz profilaktyka prozdrowotna prowadzona przez pielęgniarkę.

24. Sala ogólna. Umożliwiająca spotkanie się uczestników zajęć i ich rodzin. Pełni również funkcję sali aktywizacji i terapii zajęciowej. Jest także pomieszczeniem do terapii ruchowej. W pracowni tej odbywają się ćwiczenia poprawiające koordynację ruchową oraz sprawność fizyczną, ćwiczenia manualne, relaksacyjne, oddechowe, a także wzmacniające i rozciągające.

25. Metoda Snoezelen w Sali Doświadczania Świata - stymulacji wielozmysłowej do pracy z osobami ze sprzężoną niepełnosprawnością. Terapia ta oddziałuje na poznawcze, zmysłowe i fizyczne funkcje uczestnika, umożliwia stymulację oraz odprężenie.

Wraz z koniecznością pracy nad wyciszeniem nadmiernych stanów emocjonalnych uczestników, wykorzystujemy to miejsce do pracy terapeutycznej nad wyższymi funkcjami: emocjonalnymi, społecznymi, komunikacyjnymi, poznawczymi. Również takie pomieszczenie, odpowiednio wyposażone, daje szansę na stymulację w kierunku obniżenia napięcia nerwowego, redukcję stresu, doznawanie głębokiego relaksu, wzmacnianie poczucia bezpieczeństwa oraz pokonywanie lęków. Głównym jej celem jest stwarzanie możliwości odbierania nowych bodźców, wzbogacanie doświadczeń oraz miłe spędzanie czasu w atmosferze relaksu i pełnej akceptacji przez osoby z wieloraką niepełnosprawnością. Pobyt w Sali pozwala na chłonięcie, badanie i kontrolowane szerokiego zakresu bodźców zmysłowych w przystępnym otoczeniu. Zwiększa poczucie zaufania i odprężenia, dając możliwość cieszenia się doznaniem zmysłowymi. W bezpiecznym, wygodnym otoczeniu podstawowe zmysły będą pobudzane muzyką, efektami świetlnymi i łagodnymi wibracjami.

W Domu działa 9 pracowni:

- I. Plastyczno – Artystyczna
2. Kulinarna i Gospodarstwa Domowego
3. Techniczna
4. Komputerowa
5. Kulturalno – Oświatowa
7. Pracownia Tkacka
8. Pracownia Biżuteryjno – Choreograficzna
9. Biblioteka.

Pracownicy Domu, w celu zapewnienia integracji społecznej uczestników współpracują z szeroko rozumianymi partnerami (rodzinami, instytucjami pomocy społecznej, zakładami opieki zdrowotnej, urzędami pracy, organizacjami pozarządowymi, organizacjami kulturalno-oświatowymi, kościołami i związkami wyznaniowymi, placówkami oświatowymi, innymi osobami lub podmiotami działającymi na rzecz integracji społecznej uczestników).

ŚDS w Chojnowie chętnie współpracuje z organizacjami niosącymi pomoc potrzebującym. Jedną z nich jest Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych i Potrzebujących „Dajmy Szansę” w Chojnowie, na rzecz którego pracują również wszyscy pracownicy ŚDS. Wzajemne wsparcie pomiędzy placówkami i stowarzyszeniami poszerza spektrum działań i daje większe możliwości. W ŚDS organizowane są również różne imprezy. Można na nich potańczyć, pośpiewać, wspólnie się pobawić. Nasza placówka chętnie współpracuje z innymi podobnymi ośrodkami zapewniając wiele atrakcji swoim członkom.

● Środowiskowy Dom Samopomocy Nr 2

Środowiskowy Dom Samopomocy Nr 2 w Chojnowie przy ul. M. Reja 3 funkcjonuje od dnia 1 października 2011 r. Dom jest jednostką organizacyjną Powiatu Legnickiego świadczącą wsparcie dzienne dla 60 osób z zaburzeniami zdrowia psychicznego i przeznaczony jest dla osób w podziale na następującej grupy:

- osób przewlekłe psychicznie chorych (typ A),
- osób upośledzonych umysłowo (typ B),
- osób wykazujących inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych (typ C),
- osób z niepełnosprawnością sprzężoną i/lub ze spektrum autyzmu (typ D),

Placówka jest czynna od godz. 7.30 do 15.30 i mieści się w trzech wolnostojących budynkach, w tym jeden czterokondygnacyjny w związku z tym jest spełniony standard usług dotyczący powierzchni użytkowej przypadającej na jednego uczestnika.

Celem działalności Środowiskowego Domu Samopomocy Nr 2 jest postępowanie rehabilitacyjne rozumiane jako zespół działań zmierzających do osiągnięcia przez uczestników jak najpełniejszej samodzielności życiowej.

Priorytetowe kierunki działań terapeutycznych Domu obejmują:

1. Kształtowanie i pogłębianie umiejętności samodzielnego funkcjonowania.
2. Kształtowanie i pogłębianie umiejętności interpersonalnych.

3. Rozwijanie zainteresowań i inspirowanie do nowych form aktywności.
4. Wsparcie w zakresie rehabilitacji społecznej.

Praca terapeutyczna Domu realizowana jest poprzez:

1. **Realizację treningów samoobsługi i zaradności życiowej** w celu prawidłowego funkcjonowania w życiu codziennym.
2. **Realizację terapii zajęciowej.**
3. Realizację działań towarzyszących takich jak: cykliczną organizację spotkań integracyjnych, imprez o charakterze kulturalnym i sportowym; udział w wyjazdowych spotkaniach integracyjnych, konkursach, festiwalach.
4. **Inne działania:** współpraca z organizacjami pozarządowymi, placówkami oświatowymi i innymi organizacjami, instytucjami i osobami działającymi na rzecz integracji społecznej lub świadczącymi usługi dla osób niepełnosprawnych; udział w projektach, współpraca z mediami, dbałość o wizerunek placówki i uczestników.

Terapeuci dostosowują treści, metody i organizację zajęć do możliwości psychofizycznych uczestników. Każdy z uczestników traktowany jest podmiotowo i bierze udział w zajęciach indywidualnych lub zespołowych przez co najmniej 6 godzin dziennie w ramach treningów samoobsługi i treningów umiejętności społecznych, zgodnie z możliwościami psychofizycznymi oraz indywidualnym planem postępowania wspierającego – aktywizującego. Postępowanie wspierające jest zindywidualizowane i oparte na elastycznym, długotrwałym procesie terapeutycznym w następujących pracowniach:

- kulinarnej i gospodarstwa domowego,
- warsztatowo - stolarskiej,
- plastyczno - artystycznej,
- muzyczno - teatralnej,
- komputerowej,
- rehabilitacyjnej,
- kulturalno - oświatowej,
- ogrodniczej,
- ceramicznej i mechanicznej.

W ramach poszczególnych pracowni prowadzone są zajęcia w formie:

1. Treningu samoobsługi i zaradności życiowej, funkcjonowania w życiu codziennym, w tym trening dbałości o wygląd zewnętrzny, nauka higieny, trening kulinarny, umiejętności praktycznych i gospodarowania własnymi środkami.
2. Treningu umiejętności interpersonalnych i rozwiązywania problemów, pracy zespołowej, wiary we własne możliwości, podwyższenia samooceny. Trening prowadzony jest w ramach zajęć z psychologiem, pedagogiem oraz w ramach poszczególnych pracowni.
3. Treningu umiejętności spędzania czasu wolnego, w tym rozwijanie zainteresowań literaturą, audycjami radiowymi, tv, Internetem, udział w spotkaniach towarzyskich i kulturalnych, inspirowanie do nowych form aktywności.
4. Terapia ruchowa w tym zajęcia sportowe, ćwiczenia na siłowni zewnętrznej, turystyka i rekreacja.

Oprócz poszczególnych pracowni w Domu znajduje się również sala wielofunkcyjna, gdzie odbywa się wiele zajęć: zebrania społeczności, organizacyjne, zajęcia grupowe wszelkiego rodzaju pogadanki edukacyjno-terapeutyczne.

5. Poradnictwo psychologiczne

Zajęcia z psychologiem to min. wsparcie edukacyjno – terapeutyczne realizowane poprzez: usprawnienia w zakresie funkcjonowania emocjonalno – motywacyjnego i intelektualnego, pomoc w problemach opiekuńczo – wychowawczych, przeciwdziałanie i rozwiązywanie konfliktów wśród uczestników, psychoedukacja, biblioterapia oraz zajęcia w „Sali Doświadczenia Świata”.

6. Trening umiejętności komunikacyjnych z wykorzystaniem alternatywnych i wspomagających sposobów porozumiewania się.
7. Pomoc w dostępie do niezbędnych świadczeń zdrowotnych.
Pomoc w zakresie sytuacji zdrowotnej zapewniają terapeuci oraz wykwalifikowana pielęgniarka i lekarz psychiatra.
8. Pomoc w załatwianiu spraw urzędowych.

Każdy z terapeutów, pracownik socjalny jest odpowiedzialny za pracę pracowni oraz za grupę uczestników. Wielkość grupy jest uzależniona od typu domu, w jakim poszczególne

uczestnik przebywa. Ponadto pracownicy Domu na rzecz uczestników świadczą inne, różnorodne formy usług, pomocy i wsparcia w zależności od indywidualnych potrzeb.

9. Inne formy postępowania

Każda z grup korzystających ze Środowiskowego Domu Samopomocy potrzebuje innych form pomocy środowiskowej, leczenia i metod terapii.

10. Współpraca z członkami rodziny podopiecznego.

Za te działania również odpowiedzialni są wszyscy terapeuci. Ponadto psycholog i pedagog udziela porad i wsparcia rodzinom.

11. Niezbędną opiekę, w szczególności dla osób z niepełnosprawnością sprzężoną i spektrum autyzmu.

Usługi transportowe

Środowiskowy Dom Samopomocy Nr 2 w Chojnowie zapewnia usługi transportowe dla uczestników Domu, tj. przywożenie na zajęcia i odwożenie po zajęciach.

Założone efekty działań terapeutycznych oraz treningów u uczestników:

- Wzrost komunikacji obopólnej, zrozumienia, nauki odmiennych kodów.
- Wzrost aktywności psychoruchowej oraz sprawności fizycznej.
- Wzrost umiejętności nawiązywania kontaktów interpersonalnych (nawiązywanie i podtrzymywanie rozmowy, umiejętność funkcjonowania w grupie, podejmowanie aktywnych działań, wywiązywanie się z obowiązków).
- Poprawa samooceny.
- Wzrost zainteresowania aktywnym sposobem spędzania czasu wolnego.
- Nabycie umiejętności radzenia sobie z własnymi emocjami.
- Wzrost poczucia własnej wartości.
- Udoskonalenie procesów poznawczych.
- Wzrost wiary we własne siły, możliwości.
- Wzrost zasobu słownictwa.
- Udoskonalenie czynności samoobsługowych.

- **Centrum Pomocy Rodzinie Powiatu Legnickiego**

Centrum Pomocy Rodzinie Powiatu Legnickiego jest jednostką organizacyjną wchodzącą w skład powiatowej administracji zespolonej, która realizuje zadania z zakresu pomocy społecznej i rehabilitacji społecznej, mające na celu poprawę funkcjonowania rodziny, zapobieganie i przeciwdziałanie sytuacjom kryzysowym i dysfunkcjonalnością rodzin.

Podstawowym celem działalności jednostki jest udzielanie pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym: dzieciom, rodzinom, osobom starszym, chorym i z niepełnosprawnościami; a także zabezpieczenie dzieciom pieczy zastępczej w przypadku niemożności zapewnienia opieki i wychowania przez rodziców.

Jednocześnie celem działania Centrum Pomocy Rodzinie Powiatu Legnickiego jest realizacja zadań powiatu w zakresie pomocy społecznej przypisanych ustawą. Tworzenie i aktualizacja bazy danych na temat infrastruktury i wyposażenia powiatowych jednostek przynależących do Centrum Pomocy Rodzinie, a także analiza aktualnej sytuacji prawnej i społecznej w aspektach pomocy społecznej oraz współpraca z ekspertami i środowiskami opiniotwórczymi. Zajmuje się także współpracą z organizacjami społecznymi, kościołem katolickim, innymi związkami wyznaniowymi, fundacjami, stowarzyszeniami, pracodawcami oraz osobami fizycznymi i prawnymi w w/w obszarach. Do zadań jednostki należy także współpraca ze wszystkimi jednostkami, które w zakresie swych zadań mają porady rodzinne: poprawę relacji w rodzinie, przeciwdziałanie sieroctwu społecznemu, pomoc dla niepełnosprawnych i ich rodzin. Funkcje pełnione w ramach realizowanych zadań przyczyniają się do stworzenia dogodnych warunków dla organizacji komunikacji społecznej w zakresie zagadnień dotyczących pomocy społecznej na terenie powiatu.

4. Ośrodek Interwencji Kryzysowej

Ośrodek Interwencji Kryzysowej zapewnia dostęp do pomocy specjalistycznej na rzecz osób w różnych kryzysach. Prowadzi pracę socjalną oraz pedagogiczną na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w środowisku społecznym, w tym także zagrożonych bądź dotkniętych przemocą oraz osób mających predyspozycje do stosowania przemocy i osób stosujących przemoc wobec swoich najbliższych. Celem organizacji pomocy realizowanej przez zespół Ośrodka jest przywrócenie równowagi psychicznej oraz umiejętności samodzielnego radzenia sobie w życiu osobom

doznającym różnorodnych kryzysów, w tym cele związane z identyfikacją zagrożenia przemocą w rodzinie - dążenie do odzyskania przez klientów równowagi psychicznej i zdolności samodzielnego radzenia sobie w danej sytuacji, tj. przywrócenia poczucia sprawczości. Dążeniem specjalistów wspierających jest złagodzenie objawów reakcji kryzysowej i zapobieżenie dalszej dezorganizacji, tj. przejścia kryzysu krótkotrwałego, ostrego w stan chroniczny.

Ośrodek Interwencji Kryzysowej funkcjonuje w strukturach Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Legnicy świadczy pomoc i wsparcie w ramach interwencji kryzysowej i poradnictwa specjalistycznego. W ramach OIK świadczone jest poradnictwo psychologiczne, pedagogiczne, prawne, rodzinne i socjalne.

Główne funkcje jakie spełnia Ośrodek Interwencji Kryzysowej:

- diagnostyczno-konsultacyjne – rozpoznanie sytuacji kryzysowej wynikającej z sytuacji przemocy, jej charakteru i specyfiki oraz związanych z nią zagrożeń,
- terapeutyczne, wobec dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych,
- informacyjne; w zakresie udzielania informacji i kierowania klienta do odpowiednich dla niego specjalistów a także jednostek, placówek, podmiotów, instytucji, organów (specjalistycznych, wielofunkcyjnych), w tym zaangażowanych we wsparcie ofiar przemocy domowej.

Zatrudnienie psychologów zabezpiecza zapotrzebowanie na wsparcie i specyfikę różnorodnych problemów z jakimi zwracają się do Ośrodka klienci, w tym (rozdzielnej) terapii dzieci i ich rodziców/opiekunów, objęcia psychoterapią, borykających się z przeżywanymi trudnymi emocjami, m. i n. w związku z doświadczaniem przemocy, z zaburzeniami psychicznymi oraz innymi złożonymi trudnościami, w tym przeżywanymi traumami.

W OIK realizowane są **oddziaływania korekcyjno-edukacyjnych oraz psychologiczno-terapeutyczne na rzecz sprawców przemocy domowej (program korekcyjno-edukacyjny i psychologiczno-terapeutyczny)** Programy są elementem oddziaływań ukierunkowanych na zmianę postaw i zachowań przemocowych uczestników programu wobec członków rodziny, zmniejszenie ryzyka stosowania przemocy w przyszłości oraz nabycie umiejętności współżycia w rodzinie.

6. Warsztaty Terapii Zajęciowej

• Warsztat Terapii Zajęciowej w Chojnowie

Jest to placówka pobytu dziennego, przeznaczona dla osób z niepełnosprawnością intelektualną. Terapia zajęciowa w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej odbywa się w grupach. Warsztat Terapii Zajęciowej w Chojnowie dysponuje 6 pracownikami:

- Pracownią Gospodarstwa Domowego,
- Pracownią Komputerową,
- Pracownią Kulturalno – Oświatową,
- Pracownią Ogrodniczo – Rękodzielniczą,
- Pracownią Plastyczno – Artystyczną,
- Pracownią Stolarską.

dodatkowo:

- salą do rehabilitacji,
- działką ogrodową,
- zapleczem sanitarnym.

Uczestnicy realizują Indywidualne Programy Rehabilitacji w poszczególnych pracowniach. Każda pracownia ma opracowany program pracy roczny oraz miesięczne plany pracy, na podstawie których prowadzone są zajęcia. W każdej pracowni prowadzona jest rehabilitacja społeczna i zawodowa. Rehabilitacja społeczna odbywa się m.in. poprzez utrzymywanie prawidłowych relacji w warsztacie, tworzenie trwałych znajomości i przyjaźni, zachowanie się w warsztacie i miejscach publicznych zgodnie z normami społecznymi. Terapeuci wraz ze swoimi grupami terapeutycznymi realizują wyjścia do miejsc użyteczności publicznej, kawiarni, kina, kościoła, muzeum etc. Wyjścia te sprzyjają nabywaniu odpowiednich zachowań adekwatnych do poszczególnych miejsc. Jest to działanie bardzo ważne z perspektywy społecznej oraz w zakresie przygotowania zawodowego.

W ramach aktywizacji zawodowej uczestnicy biorą udział w praktykach zawodowych m.in. w ośrodkach kultury, jednostkach użyteczności, prywatnych firmach, przedsiębiorstwach agroturystycznych i in.

Osoby niepełnosprawne mają możliwość uczenia się i doskonalenia wykonywania prostych lub specjalistycznych czynności, które mogą stanowić zakres obowiązków zawodowych kandydata do zatrudnienia (np. w pracach stolarskich, ogrodniczych, porządkowych, informatycznych czy w gastronomii) oraz kształtowania uniwersalnych umiejętności potrzebnych pracownikowi, takich jak

punktualność, zaradność, samodzielność, odpowiedzialność, wytrwałość, poszukiwanie informacji, współpraca.

W pracowniach odbywają się ukierunkowane zajęcia mające na celu naukę poszczególnych umiejętności, zarówno z życia codziennego jak i takich, które przygotowałyby do podjęcia zatrudnienia w danej sferze pracy. Zajęcia dostosowywane są do możliwości i zainteresowań poszczególnych Uczestników

WTZ to placówka przeznaczona dla osób dorosłych. Swoim działaniem obejmuje mieszkańców powiatu legnickiego. W Warsztatach uczestniczą kobiety oraz mężczyźni w wieku¹:

18-20	0	osób
21-29	3	osób
30-39	15	osób
40-49	8	osób
50-59	3	osób
60+	1	osoba

W Warsztatach udział biorą osoby z następującym rodzajem niepełnosprawności, według schorzenia wiodącego (liczba osób)²:

Rodzaj niepełnosprawności	Liczba osób
Upośledzenie umysłowe	6
Choroby psychiczne	5
Neurologiczne	3
Niepełnosprawność sprzężona	15
Całościowe zaburzenie rozwojowe	1

¹ Stan na 31.12.2023 r.

² Stan na 31.12.2023 r.

Stopień niepełnosprawności uczestników Warsztatów przedstawia się następująco (liczba osób)³:

Stopień niepełnosprawności	Liczba osób
Znaczny	18
Umiarkowany	12
Lekki	0

Uczestnicy placówki biorą udział w wielu wydarzeniach społecznych i kulturowych. Uczestniczą w turniejach, paraolimpiadach, wycieczkach, wystawach, targach, piknikach, a także w akcjach społecznych np.: narodowe czytanie, wydarzenia charytatywne. Kadra merytoryczna sukcesywnie podnosi swoje kompetencje podczas szkoleń i kursów. Duży nacisk kładziony jest na współpracę z rodziną i opiekunami. Prowadzone są rozmowy i spotkania osobiste, rozmowy telefoniczne, wsparcie psychologiczne uczestników i rodziców, pomoc w załatwianiu spraw urzędowych etc.

Warsztat dysponuje środkami przeznaczonymi na trening ekonomiczny, który służy do nauki uczestników oraz ćwiczeń w dysponowaniu środkami finansowymi oraz planowaniu wydatków. W ramach treningu ekonomicznego uczestnicy często samodzielnie dokonują zakupów w sklepach, wybierają potrzebne dla nich produkty, ale także realizują trening podczas wizyt w kinie bądź restauracji.

• Warsztaty Terapii Zajęciowej w Legnickim Polu

To placówki pobytu dziennego, przeznaczone dla osób o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności. W zajęciach biorą udział osoby w wieku 21-65 lat. Warsztaty Terapii Zajęciowej w Legnickim Polu dysponuje 5 pracownikami:

- Pracownią Gospodarstwa Domowego,
- Pracownią Ogrodniczą,
- Pracownią Informatyczną,
- Pracownią Plastyczno-Techniczną,

³ Stan na 31.12.2023

- Pracownia Rękodzielniczo-Stolarską.

Warsztaty posiadają własną salę do rehabilitacji.

W Warsztatach uczestniczy 12 kobiet oraz 13 mężczyzn w wieku⁴:

21-30	8	osób
31-39	5	osób
39-49	4	osoby
49-60	8	osób

W Warsztatach udział biorą osoby z następującym rodzajem niepełnosprawności, według schorzenia wiodącego (liczba osób)⁵:

Rodzaj niepełnosprawności	Liczba osób: 25
Upośledzenie umysłowe	9
Choroby psychiczne	8
Neurologiczne	6
Niepełnosprawność sprzężona	2

Stopień niepełnosprawności uczestników Warsztatów przedstawia się następująco (liczba osób)⁶:

Stopień niepełnosprawności	Liczba osób: 25
Znaczny	11
Umiarkowany	14
Lekki	0

⁴ Stan na 31.12.2023 r.

⁵ Stan na 31.12.2023 r.

⁶ Stan na 31.12.2023 r.

7. Powiatowa Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Chojnowie

Powiatowa Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Chojnowie swoim rejonem działania obejmuje powiat legnicki:

- _ Miasto Chojnów,
- _ Gminę Chojnów,
- _ Miasto i Gminę Prochowice,
- _ Gminę Kunice,
- _ Gminę Krotoszyce,
- _ Gminę Ruja,
- _ Gminę Legnickie Pole,
- _ Gminę Miłkowice.

Ze względu na rozległość terenu i znaczne oddalenie niektórych gmin od Chojnowa, utworzono

na terenie powiatu legnickiego gabinety psychopedagogiczne oraz sale Doświadczania Świata, aby ułatwić klientom Poradni korzystanie z jej usług. Gabinety mieszczą się w budynku Starostwa Powiatowego w Legnicy. Pracownicy merytoryczni, w zależności od zgłaszanych potrzeb prowadzą tam działalność statutową Poradni. Statutowym celem pracy Poradni jest wspomaganie rozwoju i efektywności uczenia się dzieci i młodzieży, zapobieganie patologiom społecznym, pomoc uczniom w wyborze kierunku kształcenia i zawodu.

Na przestrzeni ostatnich lat praca poradni i wprowadzona reforma systemu oświaty spowodowały, że zwiększyła się jej rola i znaczenie w środowisku społecznym, a tym samym zadania, jakie realizuje:

1. W zakresie diagnozy: prowadzenie badań dzieci zgłaszających się do Poradni, dokonanie diagnozy potrzeb edukacyjnych, odchyleń i zaburzeń rozwojowych dzieci i młodzieży, pomaganie rodzicom i nauczycielom w diagnozowaniu i rozwijaniu potencjalnych możliwości oraz mocnych stron uczniów, kwalifikacja do odpowiednich form pracy

psychologiczno-pedagogicznej, profilaktyczno-wychowawczej, opieki kształcenia specjalnego oraz resocjalizacji i pomocy logopedycznej.

2. W zakresie konsultacji: pomoc rodzicom, szkołom i innym placówkom w rozwiązywaniu problemów dydaktyczno-wychowawczych, wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny i szkoły.
3. W zakresie terapii: prowadzenie różnego rodzaju form terapii psychologicznej, pedagogicznej i logopedycznej, zaburzeń rozwojowych i zachowań dysfunkcyjnych, wspomaganie wszechstronnego rozwoju dzieci, młodzieży i rodziny, efektywności uczenia się, inspirowanie działalności terapeutycznej w szkołach i innych placówkach.
4. W zakresie psychoedukacji: wspieranie rodziny i szkoły poprzez popularyzację wiedzy psychologicznej i pedagogicznej, rozwijanie umiejętności wychowawczych, inicjowanie różnorodnych form pracy wychowawczej w środowisku szkolnym dziecka, prowadzenie edukacji prozdrowotnej wśród uczniów, rodziców i nauczycieli.
5. W zakresie doradztwa: prowadzenie doradztwa psychologicznego i pedagogicznego dla dzieci i młodzieży, rodziców i nauczycieli oraz kształtowanie u młodzieży umiejętności racjonalnego wyboru kierunku kształcenia i zawodu oraz planowania kariery zawodowej,
6. W zakresie mediacji: rozwijanie u dzieci i młodzieży umiejętności negocjacyjnego rozwiązywania konfliktów i problemów oraz ich umiejętności z zakresu komunikacji społecznej.
7. W zakresie interwencji w środowisku ucznia: wspomaganie szkoły, rodziny w sytuacjach kryzysowych.
8. Prowadzenie działań w zakresie profilaktyki: zaburzeń rozwojowych i trudności wychowawczych, wspieranie rodziny i szkoły, prowadzenie działań w zakresie profilaktyki uzależnień, udzielanie pomocy psychologicznej i pedagogicznej dzieciom i młodzieży z grup ryzyka, inicjowanie różnorodnych form pracy wychowawczej w środowisku szkolnym i poza szkolnym dziecka.
9. W zakresie działalności informacyjnej: szerzenie wiedzy informacyjnej dotyczącej pomocy psychologicznej i pedagogicznej wśród placówek oświatowych i w środkach masowego przekazu.

8. Zakład Aktywności Zawodowej w Legnickim Polu

Zakład Aktywności Zawodowej prowadzi działalność mającą na celu rehabilitację zawodową i społeczną osób niepełnosprawnych.

Powiat Legnicki podpisał z Urzędem Marszałkowskim Województwa Dolnośląskiego umowę o dofinansowanie kosztów utworzenia i działalności zakładu aktywności zawodowej. Powiat Legnicki utworzył 1 czerwca 2022 zakład budżetowy w Legnickim Polu, sukcesywnie go dostosowuje i wyposaża do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Zakład Aktywności Zawodowej w Legnickim Polu posiada zasadnicze profile usługowe:

- ✓ **Przygotowywanie posiłków** - prowadzenie kuchni, w tym usługi cateringowe,
- ✓ **Usługi pralnicze** - wykonywane w pralni z barierą higieny,
- ✓ **Usługi porządkowe** - pielęgnacji i porządkowania terenów zielonych i drobne prace remontowe,
- ✓ **Rękodzieła artystyczne** - tworzenie nowych przedmiotów z materiałów pozyskanych z rynku wtórnego.

Przy poszczególnych zadaniach zatrudnia osoby z niepełnosprawnościami, bez względu na rodzaj dysfunkcji spełniających kryteria ustawy w zakresie zatrudnienia.

Zakład Aktywności Zawodowej w Legnickim Polu powstał, aby stworzyć nowe miejsca pracy dla osób z niepełnosprawnością oraz dać jak największe szanse i możliwości osobom z niepełnosprawnością. Nie tylko w zakresie samego zatrudnienia, ale również po to aby stwarzać możliwość awansu oraz zatrudnienia i możliwości szkolenia w szerokiej gamie zawodów, tak aby po przeszkoleniu osoby z niepełnosprawnością mogły same poszukiwać pracy na otwartym rynku pracy. Zakład wykonuje usługi pralnicze i obsługę kuchni dla Domu Pomocy Społecznej w Legnickim Polu oraz usługi cateringowe dla klientów zewnętrznych. Kolejną działalnością jest pielęgnacja

terenów zielonych oraz usługi tworzenia przedmiotów z materiałów pozyskanych z rynku wtórnego.

3.2 Opieka ambulatoryjna psychiatryczna

Opiekę stacjonarną mieszkańcom powiatu legnickiego w głównej mierze zapewniają:

1. Wojewódzki Szpital Psychiatryczny SPZOZ w Złotoryi ul. Szpitalna 9.
2. Wojewódzki Szpital Specjalistyczny w Legnicy przy ul. Iwaszkiewicza 5, w którym funkcjonuje Oddział Psychiatryczny.
3. Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Jaśkowicach Sp. z o.o. , Jaśkowice Legnickie 37.

3.3 Sytuacja epidemiologiczna

Zgodnie z art. 3 ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2024 r. poz. 917.) mówiąc o osobach z zaburzeniami psychicznymi mamy na myśli osoby:

1. chore psychicznie (wykazujące zaburzenia psychotyczne),
2. upośledzone umysłowo,
3. wykazujące inne zakłócenia czynności psychicznych, które zgodnie ze stanem wiedzy medycznej zaliczone są do zaburzeń psychicznych, a osoba ta wymaga świadczeń zdrowotnych lub innych form pomocy i opieki niezbędnych do życia społecznego w środowisku rodzinnym lub społecznym.

Podstawowym wskaźnikiem stanu zdrowia psychicznego Polaków jest rozpowszechnienie zaburzeń psychicznych rejestrowanych w placówkach psychiatrycznej opieki zdrowotnej, w tym także związanych z nadużywaniem substancji psychoaktywnych alkoholu, narkotyków i leków. Wśród mieszkańców powiatu legnickiego, a także całego kraju oszacowanie częstotliwości występowania zaburzeń psychicznych jest trudnym zadaniem, ponieważ nie ma dokładnych statystyk w tym obszarze. Dane Narodowego Funduszu Zdrowia (NFZ) nie odzwierciedlają w pełni rzeczywistego stanu, ponieważ tylko niewielka część pacjentów z zaburzeniami psychicznymi

decyduje się na skorzystanie z pomocy w ramach NFZ. Problem stanowi również oszacowanie liczby osób znajdujących się w grupie ryzyka wystąpienia zaburzeń psychicznych. Najbardziej wiarygodnymi danymi na temat kondycji zdrowia psychicznego Polaków jest "Kompleksowe badanie stanu zdrowia psychicznego społeczeństwa i jego uwarunkowań (EZOP II)" przeprowadzone przez Instytut Psychiatrii i Neurologii (IPiN), obejmujące wszystkie grupy wiekowe: dzieci w wieku 0-6 lat, dzieci i młodzież w wieku 7-17 lat oraz dorosłych w wieku 18 lat i powyżej. Jak wynika z badań EZOP II ponad 25% Polaków, czyli ponad 8 mln osób cierpi w swoim życiu na różne zaburzenia psychiczne. Dane uzyskane w badaniu EZOP II odnoszą się również do zachowań samobójczych. Badanie wykazało, że 1,5% osób potwierdziło, że kiedykolwiek w życiu miało myśli samobójcze, można szacować, że ponad 110 tys. dorosłych podejmowało próby samobójcze.

3.4. Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Legnicy.

Zespół realizuje zadania wynikające z ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych i rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności z dnia 15 lipca 2003r.

Poniższa tabela przedstawia liczbę wydanych orzeczeń wg przyczyn niepełnosprawności, stopnia niepełnosprawności, wieku, płci, wykształcenia i zatrudnienia. Wśród tych osób znajdowały się 23 osoby dorosłe z kategorią niepełnosprawności O1-U (upośledzenie umysłowe) oraz 155 osób dorosłych z kategorią O2-P (choroby psychiczne). Kolejna tabela przedstawia ilość wydanych orzeczeń o niepełnosprawności (tj. dzieci): 15 dzieci z kategorią niepełnosprawności O1-U (upośledzenie umysłowe) oraz 6 dzieci z kategorią O2-P (choroby psychiczne). Podane dane na dzień 28.10.2024 r.

POWIATOWY ZESPÓŁ DO SPRAW ORZEKANIA O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI W LEGNICY
Powiat LEGNICKI

Tabela III.1. Liczba wydanych orzeczeń wg przyczyn niepełnosprawności, stopnia niepełnosprawności, wieku, płci, wykształcenia i zatrudnienia Osoby powyżej 16 roku życia

Dane zawierają informacje za okres 01.01.2024 r. – 28.10.2024 r.

Lp.	Symbole	STOPIEŃ NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI				WIEK				PŁEĆ		WYKSZTAŁCENIE					ZATRUDNIENIE	
		znaczný	umiarkowany	lekki	razem	16-25	26-40	41-60	60 i więcej	K	M	bez wykształcenia	podstawowe	zasadnicze	średnie	wyższe	TAK	NIE
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
1	01-U	10	12	1	23	11	5	7	0	9	14	4	16	3	0	0	2	21
2	02-P	27	107	21	155	23	38	54	40	86	69	10	41	48	46	10	34	121
RAZEM					178													
		O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI																
1	01-U	15																
2	02-P	6																
RAZEM					21													

Objaśnienia:

- 01- U-upośledzenia umysłowe,
- 02- P-choroby psychiczne,

IV. WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI

Powiat Legnicki ściśle współpracuje z organizacjami pozarządowymi działającymi na jego terenie. Organizacje działając na rzecz osób niepełnosprawnych, realizują zadania z obszaru pomocy społecznej i współpracują z instytucjami o podobnym profilu pomocowym.

Powiat Legnicki ściśle współpracuje z następującymi stowarzyszeniami:

- Dolnośląskim Stowarzyszeniem na Rzecz Chorych Długotrwale Unieruchomionych "Niebieski Parasol" ul. Szpitalna 20, 59-225 Chojnów
- Stowarzyszeniem "Prząśnik" w Brenniku, siedziba Brennik 24, 59-243 Ruja
- Stowarzyszeniem na Rzecz Osób Niepełnosprawnych i Potrzebujących "Dajmy szansę", siedziba ul. Paderewskiego 2/3, 59-225 Chojnów
- Specjalistyczna Poradnia Rodzinna im. Św. Jana Pawła II w Legnicy
- Stowarzyszenie centrum Formacji Rodziny im. Jana Pawła II z Lubina
- Ewangelickie Stowarzyszenie „Betel” z Pizsa

V. CELE POWIATOWEGO PROGRAMU OCHRONY ZDROWIA PSYCHICZNEGO

Nadrzędnym celem Powiatowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego jest zaplanowanie, skoordynowanie oraz wdrożenie skutecznych działań profilaktycznych, pomocowych, skierowanych do osób zdrowych, jak i z zaburzeniami psychicznymi, celem zapobiegania i przeciwdziałania wszelkim negatywnym skutkom zaburzeń psychicznych

VI. PODZIAŁ ORAZ HARMONOGRAM ZADAŃ POWIATOWEGO PROGRAMU OCHRONY ZDROWIA PSYCHICZNEGO NA LATA 2025-2030

Cel główny, jak i cele szczegółowe Powiatowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2025-2030 zostały określone w art. 2 ust. 6 ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (t. j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2123 ze zm.) oraz Rozdziale 2 Rozporządzenia

Rady Ministrów z dnia 30 października 2023 r. w sprawie Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2023-2030 (Dz. U. z 2023r. poz. 2480).

Cel główny 1 – Zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi, w tym osobom uzależnionym oraz doświadczającym kryzysu psychicznego, wszechstronnej i kompleksowej opieki i wsparcia adekwatnego do ich potrzeb.

1.1. Cel szczegółowy	Upowszechnienie zintegrowanego i kompleksowego modelu ochrony zdrowia psychicznego w oparciu o model opieki środowiskowej.					
	opis zadania	forma realizacji	jednostka odpowiedzialna	realizatorzy	termin realizacji	wskaźniki monitorujące
1.1.1	Opracowanie lokalnego programu zwiększenia dostępności i zmniejszenia nierówności w dostępie do różnych form środowiskowej psychiatrycznej opieki zdrowotnej.	Opracowanie programu.	Starostwo Powiatowe w Legnicy	Wszystkie Jednostki realizujące powiatowy program	W trakcie realizacji powiatowego programu	Sprawozdanie z realizacji programu.
1.2. Cel szczegółowy	Upowszechnienie zróżnicowanych form pomocy i oparcia społecznego					
	opis zadania	forma realizacji	jednostka odpowiedzialna	realizatorzy	termin realizacji	wskaźniki monitorujące
1.2.1	Aktualizacja poszerzenia, zróżnicowania i unowocześniania pomocy i oparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi, w zakresie pomocy bytowej, mieszkaniowej, stacjonarnej, samopomocy środowiskowej.	1. Rozwój istniejącej bazy usług opiekuńczych, bytowych i mieszkaniowych dla osób z zaburzeniami psychicznymi. 2. Poszerzenie, unowocześnienie pomocy	Centrum Pomocy Rodzinie Powiatu Legnickiego	1. Środowiskowy Dom Samopomocy Nr 1 2. Środowiskowy Dom Samopomocy Nr 2 3. Dom Pomocy Społecznej w Legnickim Polu	Realizacja ciągła w trakcie trwania Programu	Liczba jednostek biorących udział w Programie w danym roku.

		w ramach punktu interwencji kryzysowej oferującego poradnictwo i pomoc w stanach kryzysu zagrażającego zdrowiu psychicznemu w formie konsultacji. 4. Utworzenie i prowadzenie mieszkań chronionych mieszkań treningowych, wspomaganych.		4. DPS „Prząśnik” w Brenniku, 5. Centrum Pomocy Rodzinie Powiatu Legnickiego 6. WTZ w Chojnowie 7. WTZ w Legnickim Polu 8. Zakład Aktywności Zawodowej w Legnickim Polu		
1.2.2.	Wspieranie finansowe projektów organizacji pozarządowych służących rozwojowi form oparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi.	1. Ogłaszanie otwartych konkursów ofert oraz zlecanie realizacji zadań publicznych przez organizacje pozarządowe zgodnie z ustawą z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. 2. Dofinansowanie zadań wymienionych w art. 35 a, ust.1 pkt 7 i 8 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych	Starostwo Powiatowe w Legnicy	Starostwo Powiatowe w Legnicy, Centrum Pomocy Rodzinie Powiatu Legnickiego	Realizacja ciągła w trakcie trwania Programu	Liczba otwartych ogłoszonych konkursów ofert, wysokość dotacji przekazanych organizacjom pozarządowym w danym roku
1.2.3.	Zwiększenie udziału zagadnień pomocy osobom z zaburzeniami psychicznymi w działalności powiatowych centrów pomocy rodzinie.	1. Uwzględnienie w planowanych szkoleniach kadry pomocy społecznej specyfiki pracy z osobami zaburzeniami psychicznymi w formie: szkoleń, spotkań, warsztatów;		1. Centrum Pomocy Rodzinie Powiatu Legnickiego, 2. Środowiskowy Dom Samopomocy Nr 2 3. Dom Pomocy Społecznej w Legnickim Polu	Realizacja ciągła w trakcie trwania Programu	Liczba szkoleń, warsztatów, spotkań, informacji w danym roku

		2. Usprawnianie współpracy z ośrodkami pomocy społecznej w zakresie integracji społecznej osób z osobami zaburzeniami psychicznymi, także poprzez upowszechnianie wiedzy wśród beneficjentów pomocy społecznej o powiatowych zasobach socjalnych – forma: bieżące informowanie o zasobach powiatu		4. DPS „Prząśnik” w Brenniku, 5. WTZ w Chojnowie 6. WTZ w Legnickim Polu 7. Zakład Aktywności Zawodowej w Legnickim Polu		
1.3. Cel szczegółowy	Aktywizacja zawodowa i społeczna osób z zaburzeniami psychicznymi					
1.3.1.	Zwiększenie dostępności rehabilitacji zawodowej, organizacja poradnictwa zawodowego i szkoleń zawodowych dla osób niepełnosprawnych w tym z zaburzeniami psychicznymi.	1. Informacja zawodowa grupowa. 2. Grupowa porada zawodowa. 3. Indywidualna informacja zawodowa 4. Indywidualna porada zawodowa. 5. Uruchomienie finansowania instrumentów lub usług wskazane w art. 11 ust 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji	Powiatowy Urząd Pracy w Legnicy	Powiatowy Urząd Pracy w Legnicy	Realizacja w trakcie trwania Programu	Liczba osób objętych wsparciem w danym roku

		zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych				
1.3.2.	Prowadzenie kampanii szkoleniowo - informacyjnej adresowanej do pracodawców, promowanie zatrudniania osób niepełnosprawnych, w tym z zaburzeniami psychicznymi.	Upowszechnianie informacji o możliwościach zatrudnienia oraz dostępnych instrumentach rynku pracy w formach: - bezpośrednich wizyt i innych kontaktów z pracodawcami, - informacji w mediach oraz na stronie internetowej Powiatowego Urzędu Pracy	Powiatowy Urząd Pracy w Legnicy	Powiatowy Urząd Pracy w Legnicy	Realizacja ciągła	-
1.3.3.	Zwiększenie udziału zatrudnienia osób z zaburzeniami psychicznymi w działalności powiatowych urzędów pracy.	Zatrudnienie subsydiowane realizowane w formach: staże, prace interwencyjne, doposażenie miejsc pracy.	Powiatowy Urząd Pracy w Legnicy	Powiatowy Urząd Pracy w Legnicy	Realizacja ciągła	Liczba osób, które uzyskały zatrudnienie
1.4. Cel szczegółowy	Skoordynowanie dostępnych form opieki i pomocy					
	opis zadania	forma realizacji	Jednostka odpowiedzialna	Realizatorzy	termin realizacji	Wskaźniki monitorujące

1.4.1	Powołanie zespołu koordynującego realizację Powiatowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2025-2030	Powołanie powiatowego Zespołu – uchwała Zarządu Powiatu Legnickiego	Starostwo Powiatowe w Legnicy	Wszystkie jednostki realizujące zadania określone w niniejszym Programie.	Po uchwaleniu niniejszego Programu przez Radę Powiatu Legnickiego	-
1.4.2	Realizacja, koordynowanie i monitorowanie Powiatowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2025-2030.	Zgodnie z zapisami Harmonogramu zadań PPOZP dla Powiatu Legnickiego na lata 2025-2030: <u>Realizacja</u> - wszystkie jednostki realizujące zadania określone w niniejszym programie. <u>Koordynowanie</u> – jednostki odpowiedzialne. <u>Monitorowanie</u> – jednostki odpowiedzialne przekazują informację z realizacji zadań określonych w harmonogramie Zespołowi, a Zespół przygotowuje sprawozdanie z realizacji programu.	Starostwo Powiatowe w Legnicy	Wszystkie jednostki realizujące zadania określone w niniejszym Programie.	Realizacja ciągła w trakcie trwania Programu	Informacja z realizacji Programu w danym roku.
1.4.3	Przygotowanie i udostępnianie mieszkańcom oraz samorządowi województwa, aktualizowanego corocznie przewodnika, informującego o lokalnie dostępnych formach opieki zdrowotnej, pomocy społecznej i aktywizacji zawodowej dla osób z zaburzeniami psychicznymi.	Opracowanie przewodnika oraz coroczna aktualizacja i zamieszczenie go na stronie internetowej Powiatu Legnickiego	Starostwo Powiatowe w Legnicy			

Cel główny 2 – zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi, w tym osobom uzależnionym oraz doświadczającym kryzysu psychicznego, wszechstronnej i kompleksowej opieki i wsparcia adekwatnych do ich potrzeb

2.1. Cel szczegółowy	opis zadania	forma realizacji	Jednostka odpowiedzialna	realizatorzy	termin realizacji	wskaźniki monitorujące
2.1.1	Zapewnienie wsparcia specjalistycznego dzieciom i uczniom, z uwzględnieniem ich zróżnicowanych potrzeb edukacyjnych i rozwojowych, ich rodzicom oraz nauczycielom przez poradnie psychologiczno-pedagogiczne przy współpracy z podmiotami działającymi na rzecz wsparcia dzieci, uczniów, rodzin, nauczycieli.	1. Diagnozowanie dzieci i uczniów w celu określenia indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz indywidualnych możliwości psychofizycznych dzieci i młodzieży: – diagnoza psychologiczna – diagnoza pedagogiczna 2. Udzielanie dzieciom, uczniom oraz rodzicom bezpośredniej pomocy psychologiczno-pedagogicznej: – prowadzenie terapii psychologicznej, w tym psychoterapii dzieci i uczniów, – prowadzenie terapii rodzin, grup wsparcia dla rodziców, treningu umiejętności wychowawczych, – udzielanie wsparcia dzieciom i uczniom	Powiatowa Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Chojnowie	Powiatowa Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Chojnowie	Realizacja ciągła w trakcie trwania Programu	Liczba osób objętych wsparciem w danym roku

		wymagającym pomocy psychologicznej, - udzielanie wsparcia rodzicom (porady, konsultacje, warsztaty) w tym z zaburzeniami m. in. w przypadku wystąpienia trudności emocjonalnych 3. Indywidualizacja pracy z uczniem w oparciu o zalecenia Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej.	Powiatowy Zespół Szkół w Chojnowie	Powiatowy Zespół Szkół w Chojnowie		
2.1.2.	Udzielanie pomocy psychologiczno pedagogicznej uczniom z uwzględnieniem ich zróżnicowanych potrzeb edukacyjnych i rozwojowych,	1. Realizowanie zadań profilaktycznych oraz wspierających wychowawczą i edukacyjną funkcję szkoły:	Powiatowy Zespół Szkół w Chojnowie	Powiatowy Zespół Szkół w Chojnowie	Realizacja ciągła w trakcie trwania Programu	Liczba działań profilaktycznych, liczba osób objętych wsparciem w danym roku

	ich rodzicom oraz nauczycielom w jednostkach systemu oświaty. – podejmowanie działań z zakresu profilaktyki uzależnień i innych problemów młodzieży (uzależnienia od środków psychoaktywnych, uzależnienia behawioralne), – prowadzenie edukacji dotyczącej ochrony zdrowia psychicznego wśród młodzieży (emocje, strategie zaradcze, czynniki wspierające). 2. Interwencje kryzysowe, mediacje, negocjacje. 3. Wspomaganie uczniów z problemami emocjonalnymi kontaktowanie ze specjalistami. 4. Diagnozowanie trudności edukacyjnych i wychowawczych. 5. Prowadzenie szkoleń dla nauczycieli i rodziców nt. trudności edukacyjnych i wychowawczych, rozpoznawania środków i objawów stosowania używek, uzależnień.				
--	--	--	--	--	--

VII. EWALUACJA I MONITORING

Sprawozdanie z przebiegu realizacji Programu odbywać się będzie w oparciu o coroczne informacje podmiotów zaangażowanych w jego realizację złożone do dnia 31 marca każdego roku. Podmioty te zostały wskazane w Harmonogramie oraz podziale zadań Powiatowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2025-2030 jako jednostki odpowiedzialne oraz realizatorzy. Corocznie w ramach monitoringu Zespół koordynujący realizację Powiatowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego w na lata 2025 - 2030 dokona analizy realizacji Programu i przedstawi informację z wykonania zadań Programu Zarządowi Powiatu Legnickiego i wymaganych co dwa lata sprawozdań ministrowi właściwemu do spraw zdrowia.

W celu opracowania przez ministra właściwego do spraw zdrowia informacji, o której mowa w art. 2 ust. 7 ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego, podmioty realizujące Program przekazują temu ministrowi co 2 lata informację o zrealizowanych lub podjętych zadaniach z zakresu ochrony zdrowia psychicznego za 2 ostatnie lata, w terminie do dnia 15 maja roku następującego po ostatnim roku objętym informacją. Informacja zawiera odniesienie do stanu wyjściowego oraz wskaźników przedstawionych w Programie.

POWIATOWY PROGRAM OCHRONY ZDROWIA PSYCHICZNEGO DLA POWIATU LEGNICKIEGO NA LATA 2025 – 2030 WSKAŹNIKI MONITORINGU:

- liczba przygotowanych i zrealizowanych programów i przedsięwzięć o tematyce zdrowia psychicznego, • liczba osób korzystających z różnych form pomocy, • liczba osób i rodzin uczestniczących w imprezach integracyjnych, • liczba osób i rodzin korzystająca z pomocy psychologiczno-pedagogicznej, • liczba warsztatów, pogadanek, spotkań itp., • liczba i rodzaj działań wspierających i informacyjno – edukacyjnych.

Do realizacji, koordynacji oraz monitorowania Programu zostanie powołany Zespół Koordynujący realizację Powiatowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego, który zobowiązany jest do składania Zarządowi Powiatu Legnickiego rocznej informacji z realizacji

Programu, w terminie do 31 marca każdego roku. Podmioty realizujące Program, zobowiązane są do składania sprawozdań właściwemu ministrowi za ostatnie 2 lata w terminie do dnia 15 maja roku następującego po ostatnim roku objętym informacją.

Prognozowane efekty:

Zakłada się, że efektem realizacji, wdrożeń działań niniejszego Programu będzie wzrost wiedzy społeczności lokalnej na temat ochrony zdrowia psychicznego, zaburzeń związanych ze zdrowiem psychicznym, co korzystnie wpłynie na postawę społeczną mieszkańców powiatu legnickiego. Pobudzenie świadomości, przychylność, zrozumienie i akceptacja to kolejne efekty jakie zakłada Program. Najważniejszym jednak jest poprawa standardu życia osób z zaburzeniami psychicznymi. Wzrost umiejętności radzenia sobie w życiu codziennym, pokonywanie barier i przełamywanie nieśmiałości, to najważniejsze i zarazem najtrudniejsze do osiągnięcia zadania. Program nadający cel i kierunki działania w tak szerokiej i trudnej tematyce jaką jest zdrowie psychiczne, ma ułatwić dostęp do realizowanych świadczeń, do odnalezienia pomocy i wsparcia środowiskowego.

Analiza SWOT

Analiza dostępności do świadczeń, leczenia, opieki oraz potrzeb osób z zaburzeniami psychicznymi jest kluczowa dla zrozumienia i poprawy systemu opieki zdrowotnej w tej dziedzinie. Poniżej znajduje się szczegółowa analiza, oparta na modelu SWOT, która może pomóc w identyfikacji mocnych stron, słabych stron, szans i zagrożeń związanych z dostępem do świadczeń i leczenia dla osób z zaburzeniami psychicznymi na terenie powiatu legnickiego:

Mocne Strony	Słabe strony
✓ specjalistyczne placówki funkcjonujące na terenie powiatu legnickiego oferujące kompleksową opiekę; ✓ programy wsparcia: programy i inicjatywy samorządowe i rządowe mające na celu poprawę zdrowia psychicznego;	✓ niedobór specjalistów: brak odpowiedniej liczby psychiatrów, psychologów i terapeutów, co wydłuża czas oczekiwania na pomoc; ✓ utrudniony dostęp do specjalistów (tereny wiejskie, małe miasta);

✓ wzrost świadomości społecznej: rosnąca świadomość społeczna na temat problemów zdrowia psychicznego, co sprzyja redukcji stygmatyzacji i zachęca do szukania pomocy; ✓ funkcjonowanie organizacji pozarządowych działających na rzecz osób z niepełnosprawnościami; ✓ tworzenie grup samopomocowych; ✓ dostęp do leków: lepsza dostępność do nowoczesnych leków psychiatrycznych.	✓ brak lub niewielki poziom wsparcia osób pracujących zagrożonych stresem, rywalizacją i wypaleniem zawodowym; ✓ niedofinansowanie: niewystarczające finansowanie systemu opieki psychiatrycznej, co wpływa na jakość i dostępność usług; ✓ brak zintegrowanej opieki: słaba koordynacja między różnymi poziomami opieki zdrowotnej (podstawowa opieka zdrowotna, specjalistyczna opieka psychiatryczna, usługi socjalne); ✓ stygmatyzacja: mimo rosnącej świadomości, stygmatyzacja osób z zaburzeniami psychicznymi nadal jest znaczącym problemem,
Szanse	Zagrożenia
✓ rozwój technologii telemedycznych: wykorzystanie telemedycyny do poprawy dostępu do usług psychiatrycznych, zwłaszcza w obszarach wiejskich i słabo zurbanizowanych; ✓ zwiększone finansowanie: możliwość pozyskania dodatkowych funduszy z budżetu państwa, funduszy unijnych lub organizacji pozarządowych na rozwój infrastruktury i usług psychiatrycznych; ✓ kampanie edukacyjne: intensyfikacja działań edukacyjnych skierowanych do społeczeństwa w celu zmniejszenia stygmatyzacji i poprawy zrozumienia problemów zdrowia psychicznego; ✓ projektowanie działań profilaktycznych skierowanych do dzieci, młodzieży i dorosłych, którzy nie przejawiają zaburzeń zdrowia psychicznego jako wsparcie zdrowego stylu życia;	✓ rosnące zapotrzebowanie: wzrost liczby osób potrzebujących pomocy psychiatrycznej może przewyższyć możliwości systemu opieki zdrowotnej; ✓ brak stabilności finansowej: ewentualne cięcia budżetowe mogą negatywnie wpłynąć na dostępność i jakość usług psychiatrycznych; ✓ problemy systemowe: biurokracja i skomplikowane procedury mogą utrudniać szybkie i efektywne udzielanie pomocy; ✓ pandemie i kryzysy: sytuacje kryzysowe, takie jak pandemia, mogą dodatkowo obciążyć system opieki zdrowotnej, ograniczając dostępność usług psychiatrycznych; ✓ nowe formy uzależnień związane z cyberprzestrzenią, grami komputerowymi, telefonią komputerową; ✓ rozwój cywilizacyjny: wzrost liczby osób z zaburzeniami psychicznymi wynikający z

✓ współpraca międzynarodowa: wykorzystanie doświadczeń i najlepszych praktyk z innych krajów w celu poprawy krajowego systemu opieki psychiatrycznej.	bezrobocia, ubóstwa, przemocy, alkoholu i innych używek, uzależnień cyfrowych.
--	--

Podmioty uczestniczące w realizacji programu

Nazwa placówki	Adres	Numer telefonu
Starostwo Powiatowe w Legnicy	pl. Słowiański 1 59-220 Legnica	tel. 76 72 43 560
Centrum Pomocy Rodzinie Powiatu Legnickiego	pl. Słowiański 1 59-220 Legnica	tel. 76 72 43 465
Powiatowa Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Chojnowie	ul. Anny i Juliusza Poźniaków 2 59-225 Chojnów	tel. 76 81 88 564
Powiatowy Urząd Pracy w Legnicy	ul. Gen. Władysława Andersa 2 59-220 Legnica	tel. 76 72 25 210
Dom Pomocy Społecznej w Legnickim Polu	ul. Benedyktynów 4 59-241 Legnickie Pole	tel. 76 85 82 387
Dom Pomocy Społecznej dla Dorosłych „Prząśnik” w Brenniku	Brennik 24 59-243 Ruja	tel. 76 85 80 316
Środowiskowy Dom Samopomocy Nr 1 w Chojnowie	ul. Jana III Sobieskiego 2 59-225 Chojnów	tel. 76 818 14 34
Środowiskowy Dom Samopomocy Nr 2 w Chojnowie	ul. Mikołaja Reja 3 59-225 Chojnów	tel. 76 818 02 33
Warsztat Terapii Zajęciowej w Chojnowie	ul. Kolejowa 9 59-225 Chojnów	tel. 76 818 82 14
Warsztaty Terapii Zajęciowej w Legnickim Polu	ul. Świętej Jadwigi 2A 59-241 Legnickie Pole	tel. 76 858 25 06

Zakład Aktywności Zawodowej w Legnickim Polu	ul. Benedyktynów 4 59-241 Legnickie Pole	Tel. 730 333 144
Powiatowy Zespół Szkół w Chojnowie	ul. Wincentego Witosa 1 59-225 Chojnów	tel. 76 81 96 510

VIII. PODSUMOWANIE

Niniejszy dokument – Powiatowy Program Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2025-2030 jest inicjatywą mającą na celu poprawę jakości życia mieszkańców powiatu legnickiego poprzez wzmocnienie wsparcia psychicznego i promowanie zdrowia psychicznego. Program ten jest realizowany w odpowiedzi na rosnące potrzeby w zakresie zdrowia psychicznego oraz na konieczność dostosowania lokalnych działań do krajowych i europejskich standardów w tej dziedzinie. Cele Programu do realizacji: 1) prewencja i edukacja: zwiększenie świadomości społecznej na temat zdrowia psychicznego poprzez kampanie edukacyjne, warsztaty, szkolenia oraz dostęp do informacji; 2) wczesna interwencja: zapewnienie szybkiego dostępu do specjalistycznej pomocy psychologicznej i psychiatrycznej dla osób potrzebujących; 3) wsparcie i rehabilitacja: rozwój lokalnych usług wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi, w tym programów rehabilitacyjnych i reintegracyjnych; 4) koordynacja i współpraca: usprawnienie współpracy pomiędzy instytucjami zdrowia, opieki społecznej, edukacji oraz organizacjami pozarządowymi w celu lepszego zarządzania zasobami i działaniami na rzecz zdrowia psychicznego. Działania w ramach Programu: 1) kampanie informacyjne i edukacyjne: organizacja wydarzeń publicznych, dystrybucja materiałów edukacyjnych, prowadzenie stron internetowych i profili w mediach społecznościowych poświęconych zdrowiu psychicznemu; 2) szkolenia i warsztaty: programy szkoleniowe dla nauczycieli, rodziców, pracowników socjalnych, lekarzy pierwszego kontaktu oraz innych specjalistów mających styczność z osobami narażonymi na problemy psychiczne; 3) zwiększenie dostępności do poradni psychologicznych i psychiatrycznych. 4) programy wsparcia: inicjatywy skierowane do rodzin i opiekunów osób z zaburzeniami psychicznymi, w tym grupy wsparcia, doradztwo i pomoc materialna. Oczekiwane efekty działań: 1) poprawa jakości życia: zmniejszenie liczby osób cierpiących na zaburzenia psychiczne poprzez lepszą prewencję, wczesne wykrywanie i skuteczne leczenie; 2) zwiększenie świadomości: podniesienie poziomu wiedzy na temat zdrowia psychicznego w społeczeństwie, co przyczyni się do redukcji stygmatyzacji i dyskryminacji; 3) lepsza koordynacja usług: efektywniejsze wykorzystanie zasobów

poprzez skoordynowane działania różnych instytucji i organizacji zaangażowanych w ochronę zdrowia psychicznego. Powiatowy Program Ochrony Zdrowia Psychicznego stanowi kompleksową odpowiedź na wyzwania związane ze zdrowiem psychicznym i dąży do stworzenia zintegrowanego systemu wsparcia, który będzie skutecznie odpowiadać na potrzeby lokalnej społeczności.

Opracowała: Joanna Zieziula

Wydział Oświaty, Promocji i Spraw Społecznych